

Byrådets sak

Byrådets sak nr.: 33/2006

Vedtaksdato: 09.08.2006

Vår ref. (saksnr.): 200600278-20

Arkivkode: 422

BRUK AV HODE- OG ANSIKTSPLAGG I SKOLEN. ENDRING AV FORSKRIFT OM ORDENSREGLEMENT FOR SKOLENE OG VOKSENOPPLÆRINGSSENTRENE I OSLO KOMMUNE

Saksfremstilling:

Utdanningsetaten har i den senere tid fått henvendelser fra skoler om bruk av hode- og ansiktsplagg som hindrer effektiv undervisning og kommunikasjon med enkelte elever. På bakgrunn av disse henvendelsene har Oslo kommune henvendt seg til Kunnskapsdepartementet (KD) for å avklare om opplæringsloven § 2-9, jf § 3-7, gir hjemmel for å regulere bruk av hode- og ansiktsplagg i skolene. Kommunen presiserer at hodeplagg der ansiktet er fullt synlig ikke representerer noe problem for skolene.

Kunnskapsdepartementet har bedt Utdanningsdirektoratet (Udir) om å utrede problemstillingen. Utdanningsdirektoratet skriver i sitt svar til Kunnskapsdepartementet at saken reiser to problemstillinger. For det første må det tas stilling til hvorvidt det foreligger hjemmel i opplæringsloven for å regulere bruken av hode- og ansiktsplagg i skolen. For det andre må en eventuell slik hjemmel vurderes i forhold til religionsfriheten. Direktoratet oppsummerer med at opplæringsloven gjennom ordensreglementsreglene gir grunnlag for å regulere hode- og ansiktsplagg som dekker hele eller deler av ansiktet dersom dette hindrer undervisning, kommunikasjon og identifisering i forhold til de enkelte elevene.

Direktoratet påpeker imidlertid at rettstilstanden i forhold til Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK) art 9 og Den internasjonale konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP) art 18 er uavklart, kan det reises spørsmål ved grunnlaget for et slikt forbud. Utdanningsdirektoratet mener derfor at det vil være hensiktsmessig for Kunnskapsdepartementet å forelegge Utdanningsdirektoratets brev for Justisdepartementets lovavdeling. Oslo kommune har rettet en henvendelse til Kunnskapsdepartementet om forgang i saken.

Heldekkende ansiktsplagg der maksimalt øynene er synlige, hindrer undervisning, kommunikasjon og identifisering i forhold til den enkelte elev. Åpenhet og identifisering er en verdi i et demokratisk samfunn. I et skolesamfunn er dette av vesentlig betydning i forhold til alle elevers samhandling og trygghet. Selv om heldekkende ansiktsplagg ikke vil være til hinder for enhver undervisningssituasjon, kan ikke den enkelte skole og lærer pålegges å vurdere den enkelte undervisningssituasjon og eventuelt planlegge undervisning ut fra om heldekkende ansiktsplagg vil være til hinder eller ikke. Elevenes tid på skolen må ses i sammenheng. Det bør ikke skilles

mellom undervisning i vid forstand og pauser/friminutt. Oslo kommune vil derfor forby bruk av heldekkende ansiktsplagg på skolenes/voksenopplæringsssentrene område og når skolene/voksenopplæringsssentrene har ansvar for elevene.

Utkast til endring av Forskrift om ordensreglement for skolene og voksenopplæringsssentrene i Oslo kommune har vært på høring til aktuelle instanser. Se vedlagte høringsbrev. Innen høringsfristens utløp 04.08.2006 er det kommet fire høringsuttalelser. Uttalelsene støtter forslaget om forbud mot heldekkende ansiktsplagg. Utdanningsetaten er i tillegg bedt om å varsle skolene og voksenopplæringsssentrene om forslaget.

Oslo kommune har pr dato ikke mottatt svar fra Kunnskapsdepartementet om deres videre håndtering av saken. Ut fra en helhetlig vurdering er det viktig at et forbud er på plass ved skoleårets begynnelse.

Vedtakskompetanse:

Byråden for barn og utdanning er med hjemmel i lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) av 17.07.1999 nr. 61, jf. bystyrets vedtak 05.05.2004 sak 235, samt byrådets vedtak 17.06.2004 sak 1186 vedtakspunkt 12, delegert myndighet til å fastsette forskrift om felles ordensreglement for skolene i Oslo.

Vedtak:

Forskrift om ordensreglement for skolene og voksenopplæringsssentrene i Oslo kommune gis følgende tillegg:

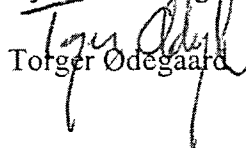
§ 7a Bruk av hode- og ansiktsplagg

Bruk av plagg som helt eller delvis dekker elevenes ansikt er ikke tillatt. Forbudet omfatter ikke hodeplagg der ansiktet er fullt synlig. Forbudet gjelder på skolenes og voksenopplæringsssentrene område og/eller når skolen/voksenopplæringsssentrene har ansvar for elevene, jf. § 3 Virkeområde, 6. ledd.

Driftsstyrets fullmakt i § 3, 1. ledd 2. punktum gjelder ikke for denne paragrafen.

Tilføyelsen trer i kraft fra og med 21.08.2006

Byrådsavdeling for barn og utdanning

Torgger Ødegaard

Vedlegg: 1. Forskrift om ordensreglement for skolene og voksenopplæringsssentrene i Oslo kommune av 12.07.2002
2. Høringsbrev av 26.06.2006